

Kompleksowy system wspomagania nauczycieli -podsumowanie projektów zrealizowanych w Polsce w latach 2013-2015

Krystyna Adaśko

**dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Wołowie**

Wrocław 07.10.2015 r.

Założenia nowego modelu wspomagania

Wspomaganie polega na ...

zaplanowaniu i przeprowadzeniu w związku z potrzebami szkoły lub placówki działań, mających na celu poprawę jakości pracy szkoły lub placówki, obejmujących:

**pomoc w
diagnozowaniu potrzeb
szkoły lub placówki,**

**ustalenie sposobów
działania prowadzących
do zaspokojenia
potrzeb szkoły lub
placówki,**

**zaplanowanie form
wspomagania i ich
realizację,**

**wspólną ocenę efektów
realizacji
zaplanowanych form
wspomagania i
opracowanie wniosków
z ich realizacji.**

Wspomaganie polega na:

organizowaniu i prowadzeniu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów szkół.

Wsparcie nauczycieli, aby uczniowie czynili postępy

Uczenie się jest procesem społecznym - uczenie się z innymi i od innych

Bezpieczne środowisko uczenia się – osoby mierzące się z podobnymi wyzwaniami

Powiązanie uczenia się z kontekstem – powiązanie z praktyką

Samoregulacja uczenia się – samodzielne formułowanie celów

Zadania

SORE

Procesowe
wspomaganie
szkół i
przedszkoli

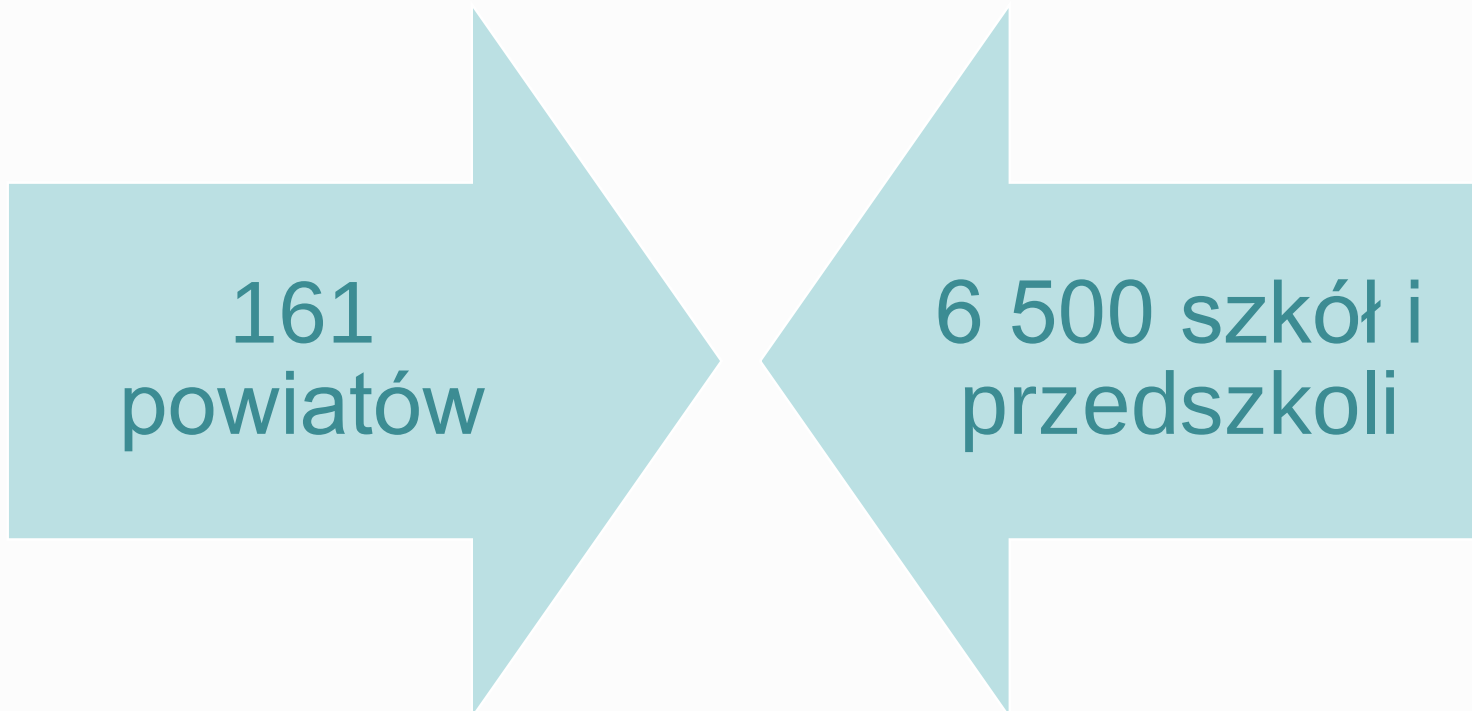
Koordinatorzy sieci

Sieci współpracy
i
samokształcenia

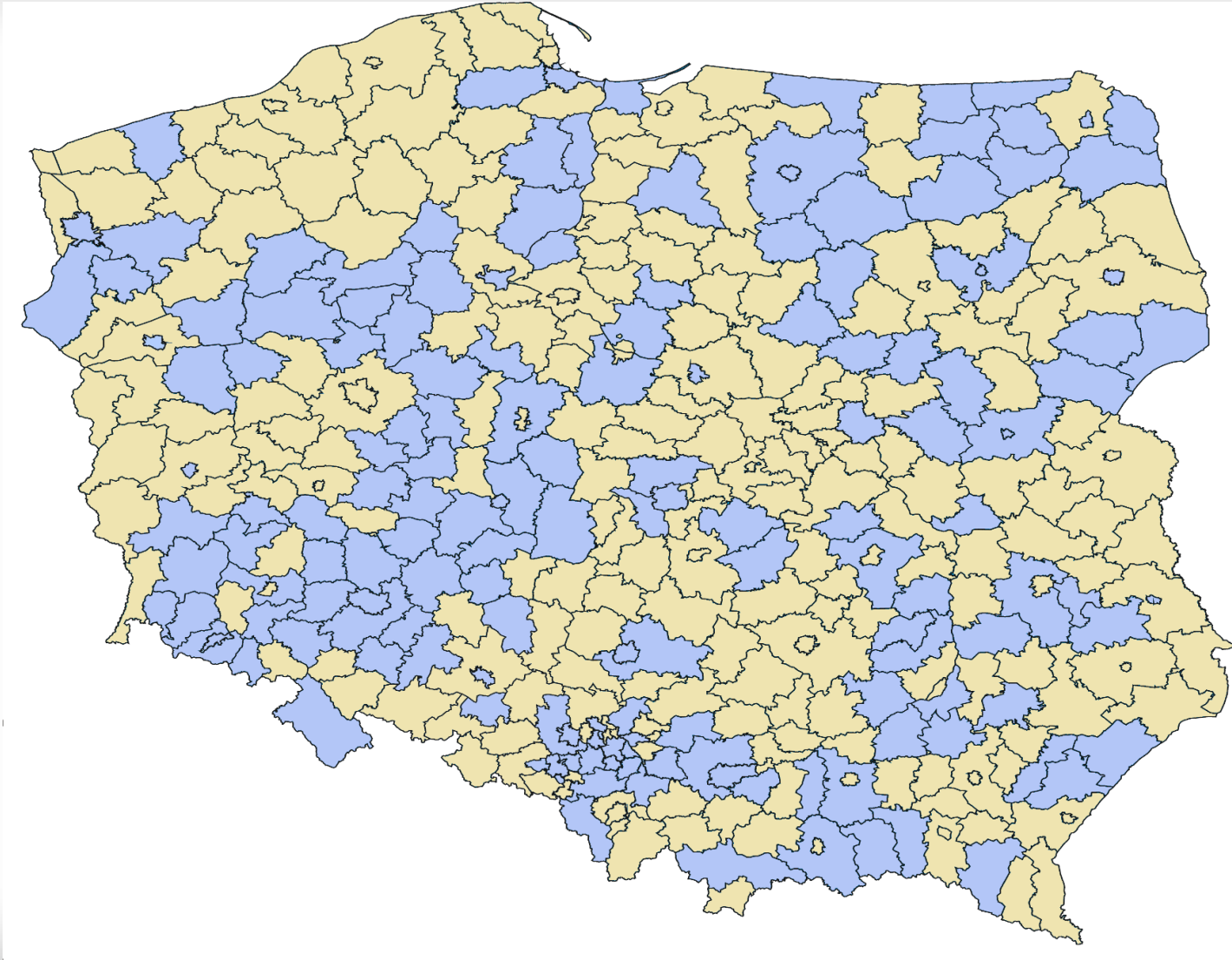
Samorządy powiatowe

Powiatowe
programy
wspomagania

Pilotaż nowego modelu wspomagania

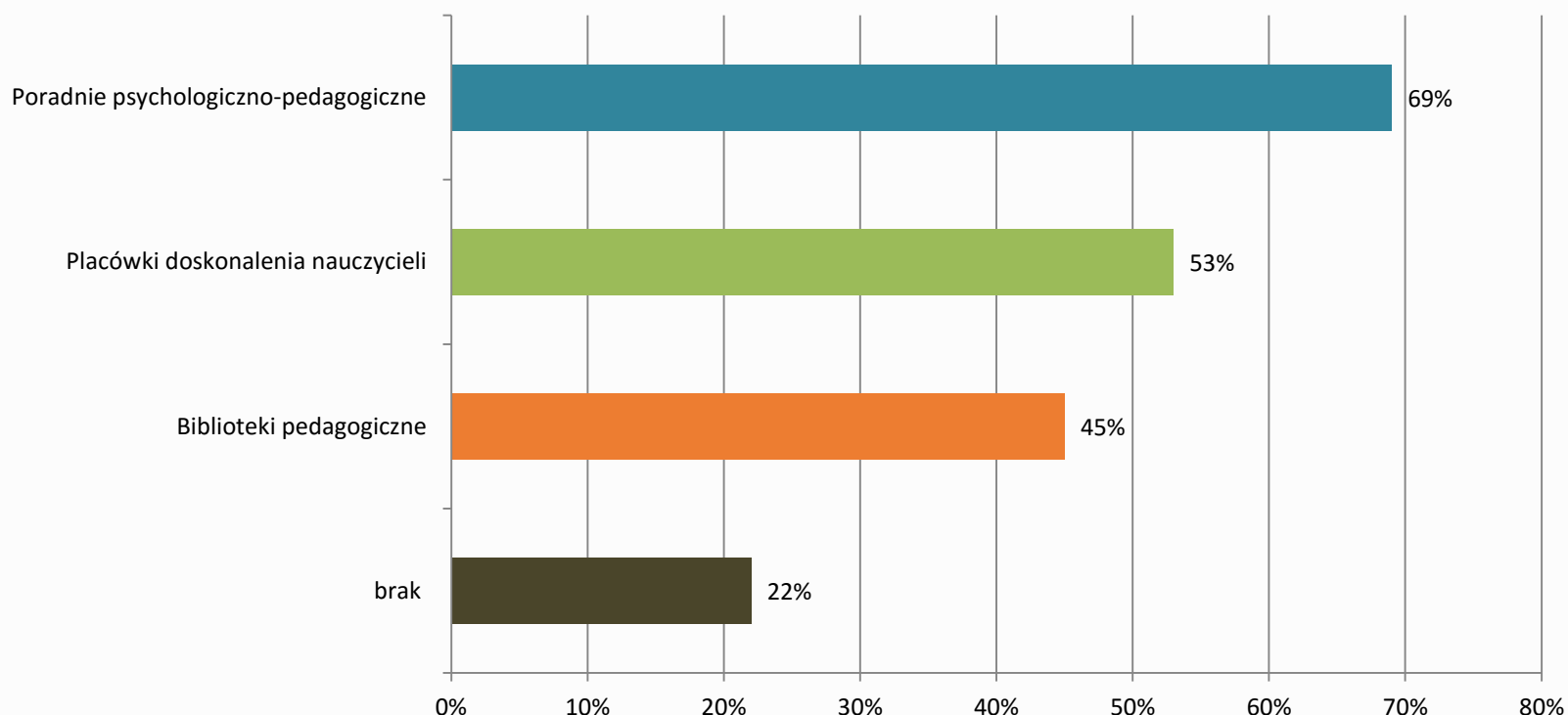

Realizacja projektów 3.5 w Polsce

Instytucje uczestniczące w pilotażu

Instytucje wsparcia w projektach wspomagania, N=137

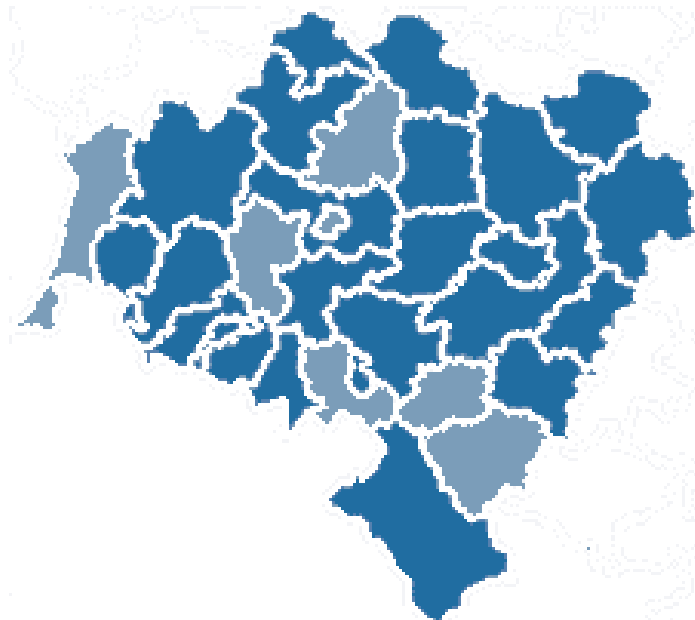

Realizacja projektów w podziale na województwa – udział w %

WOJEWÓDZTWO	Liczba powiatów realizujących projekty	Liczba powiatów	Udział
dolnośląskie	24	30	80%
kujawsko-pomorskie	9	23	39%
lubelskie	7	24	29%
lubuskie	6	14	43%
łódzkie	5	24	21%
małopolskie	11	22	50%
mazowieckie	14	42	33%
opolskie	4	12	33%
podkarpackie	9	25	36%
podlaskie	9	17	53%
pomorskie	6	20	30%
śląskie	18	36	50%
świętokrzyskie	3	14	21%
warmińsko-mazurskie	12	21	57%
wielkopolskie	20	35	57%
zachodniopomorskie	6	21	29%
RAZEM	163	380	43%

Realizacja projektów 3.5 POKL na Dolnym Śląsku

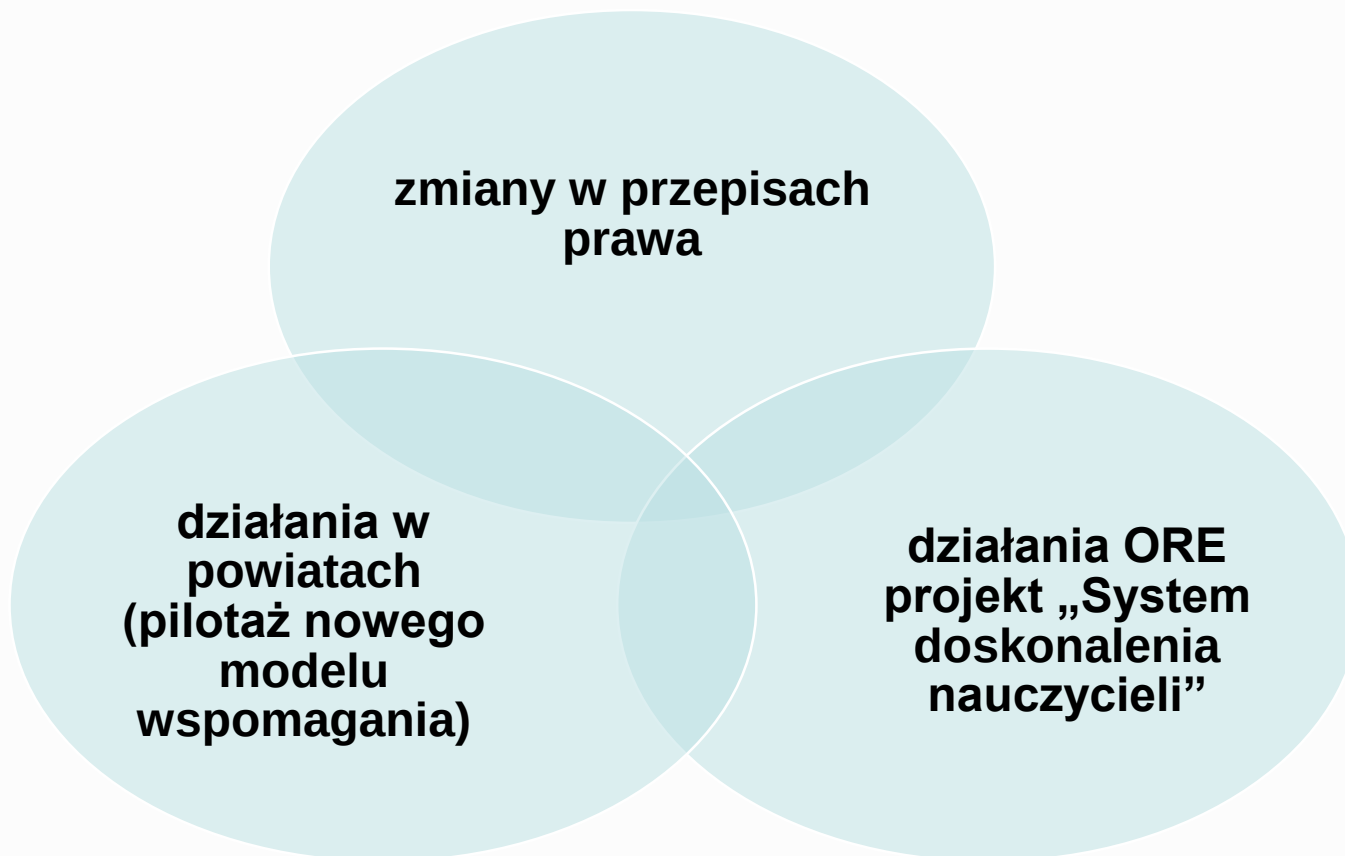
Liczba projektów: 24

**30 powiatów na Dolnym Śląsku
26 powiatów; 4 miasta na prawach powiatu
24 powiaty na Dolnym Śląsku realizują pilotaż**

Założone wskaźniki w projekcie

- Liczba placówek objętych wsparciem **6.500** w Polsce, w tym **około 850 na Dolnym Śląsku**
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem **89.994** w Polsce, w tym **około 13.000 na Dolnym Śląsku**
- Alokacja środków dla działania 3.5 POKL = 212 mln zł, zakontraktowane środki w skali **kraju 194 mln zł**, zakontraktowane środki na **Dolnym Śląsku 30 mln zł**
- Średni koszt udziału 1 placówki z Dolnego Śląska w dwuletnim projekcie kompleksowego wspomaganie wynosi około **35.000 zł**
- Średni koszt udziału 1 nauczyciela w dwuletnim projekcie kompleksowego wspomaganie wynosi około **2.300 zł**

Wprowadzeniu zmian służą:

Zmiany w przepisach dotyczących placówek systemu wspomagania szkół

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli* (1 stycznia 2016 r.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych* (1 stycznia 2016 r.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* (1 stycznia 2016 r.)

Instytucje systemu wspomagania

Finansowanie doskonalenia – zmiana

rozporządzenie MEN zmieniające rozporządzenia *w sprawie w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli (1 stycznia 2016 r.)*

W projektowanym rozporządzeniu zostanie **uaktualniona lista form doskonalenia nauczycieli, które mogą być dofinansowywane** ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły.

Zmiana ta polega w szczególności na umożliwieniu dofinansowywania z tych środków organizowania i prowadzenia nowych form doskonalenia nauczycieli, tj.:

- wspomagania szkół i placówek
- sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek

Finansowanie doskonalenia - zmiana

- **odstąpienie od obowiązku opracowywania** przez dyrektora szkoły **wieloletnich planów doskonalenia** zawodowego nauczycieli,
- **zobowiązanie dyrektora szkoły do określania na dany rok szkolny potrzeby szkoły w zakresie poprawy lub doskonalenia jej pracy z** uwzględnieniem:
 - wniosków nauczycieli o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego
 - wymagań stawianych szkole lub placówce przez nadzór pedagogiczny
 - wyników i wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej szkoły
 - wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych
- **zobowiązanie dyrektora szkoły do złożenia** organowi prowadzącemu **wniosków ze zdiagnozowanych potrzeb szkoły do dnia 1 sierpnia** danego r.
- **zobowiązano organ prowadzący do uwzględniania potrzeb szkół przy opracowywaniu planie dofinansowania form doskonalenia i budżetu na dofinansowanie** doskonalenia zawodowego nauczycieli na danych rok

Rola dyrektora i nauczycieli

Rozwój zawodowy nauczycieli zadaniem dyrektora szkoły.

Dobrze zaplanowane doskonalenie stanowi warunek powodzenia wszelkich zmian, zachodzących w szkole lub placówce.

Dyrektor inicjatorem zmian, wprowadzanych w szkole.

Nauczyciele z odbiorców form doskonalenia, stają się osobami aktywnymi i głównymi wykonawcami działań rozwojowych.

Zadania dyrektora szkoły

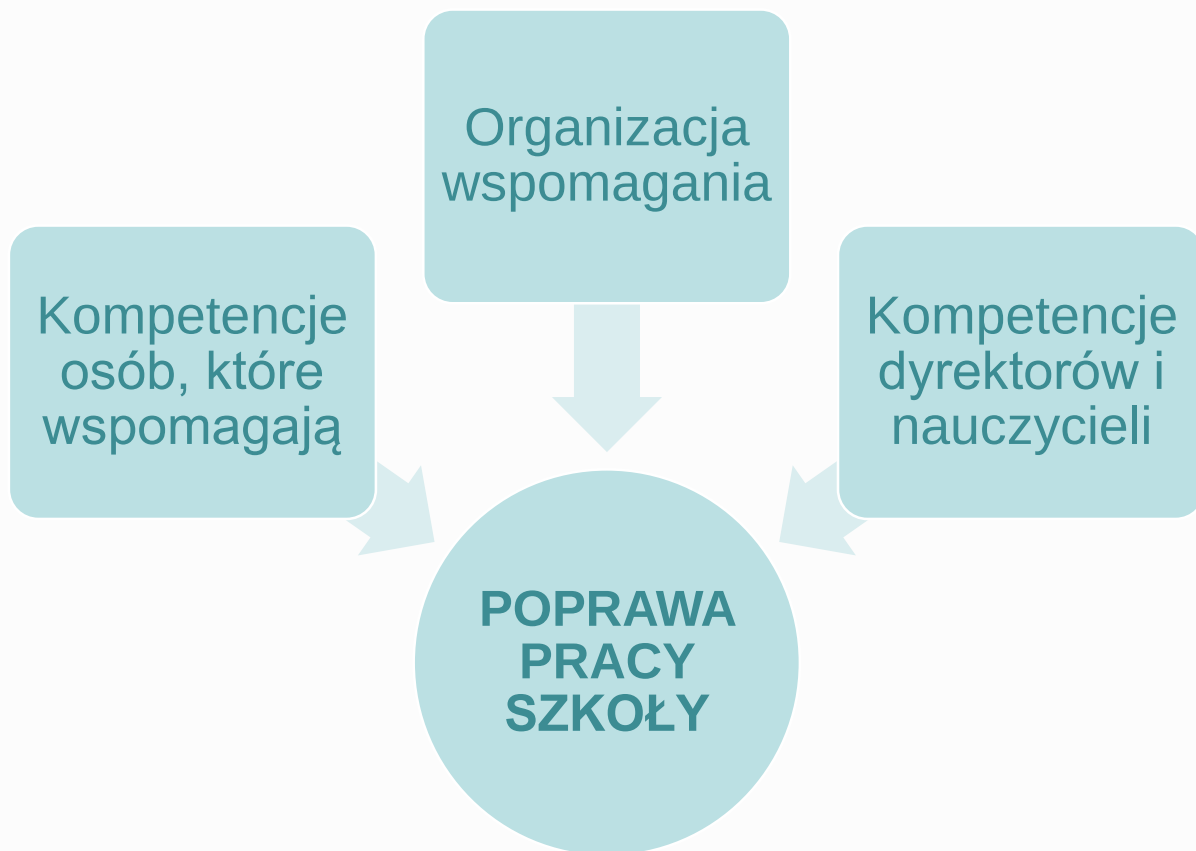
rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

Dyrektor szkoły lub placówki w ramach realizowanego nadzoru wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

- 1) Diagnozę pracy szkoły lub placówki
- 2) Planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego
- 3) Prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad.

ZAPEWNIANIE JAKOŚCI WSPOMAGANIA

Od czego zależy jakość wspomagania?

Wspomaganie szkoły a doskonalenie nauczycieli

Wspomaganie szkół:

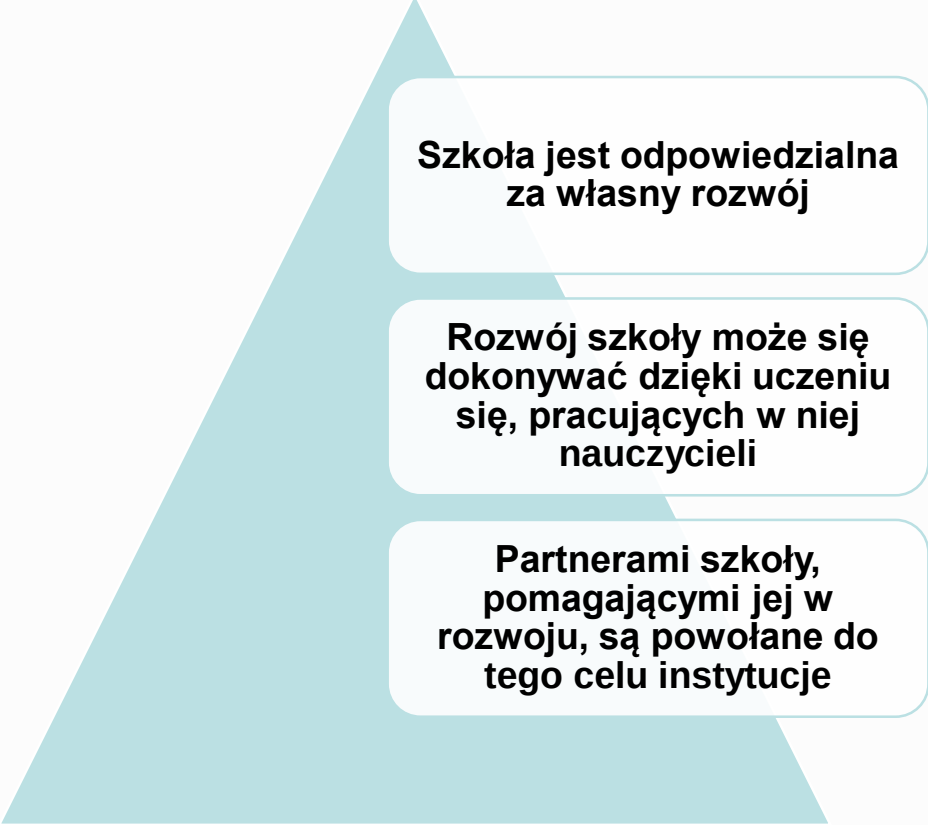
Centralna oś systemu wspierania
Potrzeba rozwoju nowego modelu.

Doskonalenie nauczycieli:

Rozwój indywidualny nauczycieli w zakresie
przedmiotowym.

Wsparcie przy rozwiązywaniu problemów uczniów
szczególnie uczniów o specjalnych potrzebach
edukacyjnych.

Doskonalenie nauczycieli jako element rozwoju całej szkoły

**Szkoła jest odpowiedzialna
za własny rozwój**

**Rzeczony szkoły może się
dokonywać dzięki uczeniu
się, pracujących w niej
nauczycieli**

**Partnerami szkoły,
pomagającymi jej w
rozwoju, są powołane do
tego celu instytucje**

Co wpływa na uczenie się uczniów?

Interwencja	Rozmiar wpływu
Zapewnienie oceny kształtującej	0,90
Informacja zwrotna	0,73
Pozytywne relacje nauczyciel-uczeń	0,72
Doskonalenie nauczycieli	0,62
Cele będące wyzwaniem	0,56
Wpływ rówieśników	0,53
Zaangażowanie rodziców	0,51
Uczenie się w małych grupach	0,49
Motywacja ucznia	0,48

Czego potrzebują placówki do realizacji nowych zadań?

JST

Uświadomienie istoty zmian oraz ich organizacyjnych, kadrowych i finansowych wymagań i konsekwencji

Finanse

- Zwiększenie zasobów kadrowych, zapewnienie komputerów, dojazdów do szkół, materiały itp.

Zarządzanie instytucją

- Dostosowanie struktury i sposobów zarządzania zespołem, (statut, procedury)

Kadra

- Podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie realizacji nowych zadań

Współpraca

- Współpraca z PPP, BP i KO przy realizacji nowych zadań

ORE

- Bieżące wsparcie : konsultacje, spotkania informacyjne, dobre praktyki, sieci współpracy

Badania ewaluacyjne

ORE

- Badanie on –line
Ewaluacja
modernizowanego
systemu
doskonalenia
- Placówki
doskonalenia
nauczycieli,
poradnie
psychologiczno-
pedagogiczne i
biblioteki
pedagogiczne we
wspomaganiu
rozwoju szkół
- Badanie ex-post –
efekty
wspomagania

IBE

- Raport z ewaluacji
bieżącej projektów
konkursowych
Działania 3.5
POKL.
Uwarunkowania i
efekty
wspomagania
pracy szkół i
przedszkoli

MEN

- Badanie
ewaluacyjne
efektów działań
zrealizowanych w
ramach Priorytetu
III POKL „Wysoka
jakość systemu
oświaty”

Wniosek z badań ogólnopolskich

Nowy model doskonalenia jest oceniony pozytywnie.

Lepiej odpowiada na potrzeby szkoły i w większym stopniu może przyczynić się do poprawy jakości jej działania w wybranych obszarach niż dotychczasowe formy wsparcia.

Ważną cechą jest **koncentracja na jednym wybranym obszarze**, a także planowanie rozwoju w tym obszarze w dłuższej perspektywie.

Zalety wypracowanego procesu wspomagania w ramach pilotażu w latach 2013-2015 w Polsce:

- **Wspomaganie - proces zmian - adresowany do szkoły,**
- **Kompleksowe wsparcie pracy szkoły - rozwój rady pedagogicznej - RPW; rozwój nauczycieli - sieci współpracy i samokształcenia**
- **Wspomaganie pomaga szkole w rozwiązywaniu własnych problemów - priorytetyzacja obszarów rozwoju placówki**
- **Wspomaganie wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły i odpowiada na jej specyficzne potrzeby - ogromna potrzeba zewnętrznego wsparcia - SORE**
- **Wspomaganie jest procesem, lepiej rozpoznane potrzeby szkół, przedszkoli**
- **Wiele pozytywnych ocen nowego systemu doskonalenia ze strony uczestników projektu tj. dyrektorów, nauczycieli, przedstawicieli JST, uczniów.**

Wnioski dolnośląskich projektów

- **Kontynuacja finansowania projektów** (ze środków europejskich, krajowych), które zakończą realizację pilotażu- bez dodatkowych zasobów istniejący system nie jest w stanie zapewnić funkcjonowania nowego modelu wspomagania szkół
- **Włączenie do kompleksowego wspomagania placówek kształcenia specjalnego**, małolicznych kadrowo placówek przedszkoli/szkół
- **Wzmocnienie sieciowania** – dolnośląska wymiana doświadczeń, wykorzystanie wiedzy, umiejętności, kompetencji pomiędzy kluczowymi osobami wspomagania tj. SORE, koordynatorzy merytoryczni, koordynatorzy sieci współpracy i samokształcenia
- **Kontynuacja pracy sieci nauczycielskich - przedmiotowych i problemowych na poziomie powiatu**
- **Powołanie sieci dyrektorów** przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych w tym szkół zawodowych - **na poziomie województwa**
- Wykorzystanie koalicji kluczowych podmiotów dla oświaty na rzecz wspomagania szkół - **współpraca różnych instytucji oświatowych – model dolnośląski**
- **Zabezpieczenie finansowania obowiązkowych zadań w zakresie wspomagania szkół** od 01.01.2016r., wykorzystując potencjał instytucjonalny i kadrowy Dolnego Śląska

Wnioski- zasoby – Potencjał Dolnego Śląska w zakresie Kompleksowego Wspomagania Szkół

- **Zaplecze instytucjonalne** – 22 Powiatowe Centra Edukacji na Dolnym Śląsku
- **Zaplecze kadrowe** – wykwalifikowany potencjał kadrowy na Dolnym Śląsku w zakresie kompleksowego wspomagania szkół, tj.:
 - 314 Szkolnych Organizatorów Rozwoju Edukacji
 - około 250 koordynatorów sieci współpracy i samokształcenia
 - około 30 koordynatorów merytorycznych, kierowników, menadżerów
 - około 30 specjalistów ds. monitoringu i ewaluacji Powiatowych Programów Wspomagania oraz innych specjalistów zatrudnionych w projektach powiatowych Dolnego Śląska.

Dziękuję za uwagę

